

RIIGIKOHUS

Avaldatud veebilehel *Riigikohus* (<https://www.riigikohus.ee>)

Avaleht > Au teotamise eest mõistetakse aina enam hüvitisi välja eraisikutelt

Au teotamise eest mõistetakse aina enam hüvitisi välja eraisikutelt

20. Detsember 2023

Äsja Riigikohtu ja Justiitsministeeriumi tellimusel valminud analüüs näitab, et viimastel aastatel on muutunud mittevahalise kahju hüvitise väljamõistmise aluseks olevate rikkumiste iseloom. Kui varem mõisteti hüvitisi välja eelkõige meediaettevõtjate vastu, siis aina enam mõistetakse hüvitisi välja sotsiaalmeedias ja kommentaariumites isiku au teotamise eest.

Valminud analüüsis uuriti tsiviilasjades tehtud kohtulahendeid aastatest 2020–2022, kus kohus mõistis mittevahalise kahju eest hüvitisi nii eelmainitud isikuõiguste rikkumiste eest kui ka kehavigastuste tekitamise, tervise kahjustamise ning lepingust ja lepingulaadsetest suhetest tulenevate kohustuste rikkumise eest.

Isikuõiguste rikkumise eest mõisteti analüüsiperioodil hüvitis välja 71 korral ning keskmine hüvitis oli 1502 eurot ja mediaanhüvitis 500 eurot – sellest summast suuremaid ja väiksemaid hüvitisi oli võrdselt. Kui rikkujaks oli eraisik, oli mediaanhüvitis vahemikus 300–500 eurot, kuid kui rikkujaks oli meediaväljaanne või -kanal, oli mediaan aga märkimisväärselt suurem ehk 2000 eurot.

Kui aastatel 2014–2016 välja mõistetud keskmine hüvitis oli 2055 eurot ja mediaan 1000 eurot, siis aastatel 2018–2019 oli keskmine hüvitis langenud 1264 euronile ning mediaanhüvitiseks oli 800 eurot. See tähendab, et mittevahalise kahju hüvitise maksimaalne suurus võrreldes eelmise analüüsiga on tõusnud ligikaudu 2,9 korda. Samas on keskmine hüvitis võrreldes aastate eelmise perioodiga ainult mõnevõrra kasvanud ja on endiselt märkimisväärselt väiksem aastate 2014–2016 samast näitajast.

Arvestades, et isikuõiguste rikkumised moodustasid enamiku kõikidest tsiviilasjadest, milles mittevahalise kahju hüvitamise nõue osaliselt või täielikult rahuldati, on just neis asjades kohtud analüüsi autorite hinnangul kohtupraktikat märkimisväärselt edasi arendanud ja ühtlustanud. Siiski on autorite hinnangul murettekitav, et kohtud lähtuvad enamasti varasemas kohtupraktika analüüsis märgitud kahjuhüvitiste suuruselt ning üksnes üksikutes tsiviilasjades on arvestanud elukalliduse tõusu.

Lisaks isikuõiguste rikkumistele mõistavad kohtud hüvitisi ka kehavigastuste tekitamise või tervise kahjustamise korral. Kõige suurem selle eest välja mõistetud hüvitis oli 12 000 eurot, kuid keskmine hüvitis 1752 eurot ja mediaanhüvitis 1000 eurot. Võrreldes eelmise analüüsiga on hüvitiste suurus jäänud samaks.

Tervishoiuteenuse kvaliteediga seotud nõuetest rahuldasiid kohtud täielikult või osaliselt seitse. Keskmine kahjutasu oli 2871 eurot ning mediaan 1000 eurot. Vaadeldud perioodil rahaldas kohus muul lepingulisel või lepingulaadse suhte alusel nõude kolmes käsunduslepingu asjas, ühes pakettreisilepingu asjas ning ühes kaasomanike vahelises vaidluses.

Analüüsi ja täpsemate hüvitiste mõistmise asjaoludega on võimalik tutvuda Riigikohtu veebilehel [1].

Teate sisestas:

Sandra Sommer

pressiesindaja

5333 9846, 730 9042

sandra [dot] sommer@riigikohus [dot] ee

Allikas URL: <https://www.riigikohus.ee/et/uudiste-arhiiv/au-teotamise-eest-moistetakse-aina-enam-huvitisi-valja-eraisikutelt>

Lingid

[1] https://www.riigikohus.ee/sites/default/files/analyys/Mittevaraline_kahju_2020-2022.pdf